

Därför spelar EU-valet roll för folkhälsan

I sommar går Europa till urnorna för att välja sina EU-parlamentariker. Och det finns flera anledningar att engagera sig för den som vill påverka folkhälsan i positiv riktning.

Av: EVA EKEROTH

7 mars kl 15:50

EU-parlamentet och Rebecka Öberg. Foto: Jens WIngren, privat. Montage. För Rebecka Öberg, politisk sekreterare i EU-frågor hos IOGT-NTO, är EU-politiken alltid aktuell. Under våren och fram till EU-valet i juni hoppas hon att alla andra också ska tycka det.

Är IOGT-NTO:s frågor aktuella i EU-valet?

– Ja absolut. De är aktuella och har prioriterad plats i nyhetsflödet då allt fler människor vill kunna göra medvetna val om vad de dricker. Det talas just nu en hel del om alkoholens hälsoskadliga effekter och varför unga inte dricker. Det finns förutsättningar för att våra frågor hamnar högt på agendan.

Hon ser både möjligheter och risker.

– Sverige ses av många som ett föredöme med en evidensbaserad alkoholpolitik, men samtidigt är traditionen i EU att se alkohol som en näringslivsfråga, där det är upp till individen att ta ansvar, så stark. Det är inte lätt, men viktigt, att våga stå upp för Sveriges särställning här.

Är det några av de svenska kandidaterna som klivit fram i alkoholpolitiken?

– Ja, till exempel har Malin Björk (V) och vänsterpartiet tagit ställning för en folkhälsobaserad alkoholpolitik. Även Helén Fritzon (S) har profilerat sig som en god kraft i förebyggandet av icke-smittsamma sjukdomar. Per Holmgren (MP) har också varit tydlig med att betona samhällsansvaret i folkhälsoarbetet. De, och deras kanslier, har profilerat sig i frågan. Vi är stolta över att de vågar ta ställning och stå upp mot industrin.

Cannabislegalisering

EU-kommissionen öppnar för debatt om cannabislegalisering

Hon tycker ändå att tiden talar för att det kommer bli lättare att driva alkoholpolitiska frågor.

– Det blir allt mer tydligt att vi har evidensen på vår sida, på samma sätt som civilsamhället har haft gentemot tobaksindustrin. Se bara på den nya rapporten om alkohol och hjärnan. Där finns tydliga bevis för alkoholens skadliga effekter på hjärnan som inte går att förklara bort eller bagatellisera. Problemen sitter delvis i väggarna hos EU.

– EU är ju från början en handelsunion, och när folkhälsofrågor kommer in i bilden tas de inte alltid på allvar. EU-valet är därför ett bra tillfälle att föra upp alkoholpolitiken på agendan. Jag tror att möjligheterna är stora att sprida kunskap om alkoholens hälsoskadliga effekter. Mobiliserar vi inte nu så har vi en tandlös femårsperiod framför oss.

Så vad kan IOGT-NTO:s medlemmar göra?

– Vi kommer att ta fram underlag till debattartiklar och insändare, samt informationsmaterial som kan användas för att sprida kunskapen både till politiker och till allmänheten. EU-valet sätter ramarna för Sveriges alkoholpolitik under den kommande femårsperioden. Här kan vi i IOGT-NTO använda våra styrkor hos både gräsrotter och Brysselkontor för att ställa krav för en folkhälsobetonad agenda.

”Vi håller just nu på att skicka ut några prioriterade frågor till de svenska kandidaterna och deras kanslier”

Rebecka Öberg

Är det inte för sent nu när valet bara är tre månader bort?

- Nej, absolut inte. Slutet av mars är en väldigt bra tid. EU:s valkampanjer är väldigt korta, men intensiva. De pågår under mars, april och maj, så det är helt rätt tid att börja nu. Vi håller just nu på att skicka ut några prioriterade frågor till de svenska kandidaterna och deras kanslier. IOGT-NTO har bland annat tagit fram en lista på tio punkter för ett nyktrare EU.
- Närmare valet kommer vi att välja ut 3–4 av dem som vi lägger extra fokus på för att inte splittra oss för mycket, säger Rebecka Öberg.

EVA EKERÖTH
Frilansjournalis